

Министерот за внатрешни работи, Љубомир Михајловски, се обидува да ги професионализира структурите на полицијата и истовремено да ја одбегне политичката стапица која ја наметнува партијата на Ахмети.

Рафиз Алити од ДУИ бара да се назначуваат началници на централните служби и на секторите за внатрешни работи, кои имаат само пет години работно искуство и три години минати на раководна функција. Овие услови и правила се надвор од меѓународните стандарди и критериуми.



■ Пишува: Кокан СТОЈЧЕВ

години да магистрира и истовремено да објавува научни трудови, текстови итн., а следните пет години се резервирани за докторската дисертација и за интелектуал-

временска рамка е приближна за повеќето земји во регионот, а за членките на Европската унија тоа е "амин", или претставува најниска човечка возрасна граница од

ОД СЕКОЕ ДРВО НЕ БИДУВА "ШУПЕЛКА И ПОЛИЦАЕЦ"

Министерството за внатрешни работи го достави предлогот за донесување закон за полиција. Станува збор за сосема нов законски проект на МВР, кој според нашите сознанија и истражувања, правно претставува еден од ретките закони, чиј текст е темелно подготвен и доколку претрпи извесни технички и лекторски интервенции, тогаш ќе најде сигурна примена во практиката. Меѓутоа, најголема пречка за овој закон и за неговата примена, кој сега се наоѓа во првата собраниска фаза, е мешањето на политиката во нормирањето на чистите полициски работи. Имено, според првичните реакции на претставниците од албанската заедница во Собранието, тие настојуваат да се дограбат до началничките позиции на службите и на секторите за

внатрешни работи, без да се почитуваат меѓународните стандарди, критериуми и услови на кандидатите за овие високи полициски функции. Оттаму произлегува и дилемата дали конечно дојде време да се дистанцира политиката од работата на полицијата. Во овој случај не може сè да се гледа низ призмата на Рамковниот договор, односно да се бара соодветна и правична застапеност на етничките заедници, поточно албанскиот фактор не смее да креира или влијае врз кадровската екипираност на МВР, без да се почитуваат меѓународните норми и стандарди. Што значи тоа? На пример, во високото образование кадарот не се создава преку ноќ и ако се повикуваме на Болоњските процеси, тогаш и според нив важат правилата за наставниот кадар: асистентот треба за три

нотото самодокажување. Значи, еден висок полициски функционер не може да се мери со професор од универзитет, но исто така, не може академски интелектуалец да стане обичен полицаец или тој подоцна да раководи со одреден сектор во Министерството за внатрешни работи. Ако ја послушаме народната поговорка која вели дека од секое дрво не може да се направи шупелка, тогаш навистина треба сериозно да ја сфатиме функцијата на македонската полиција, нејзината организација и работа. Оттаму се враќаме на изворот на проблемот, на началникот на централните полициски служби или на секторите на МВР им треба рок за да созреат како виното. Но, тој временски рок не смее да биде помал од 10 години интензивна и континуирана полициска работа. Оваа

која може да се гради функционерска полициска кариера. Затоа, мешањето на полициската дејност со политиката не води во друг т.н. "крив правец", кој нема да ја приближи цивилната компонента до задачите на полицијата.

СОВРЕМЕН МОДЕЛ

"Министерството за внатрешни работи изготви предлог за донесување закон и пред вас имате еден текст, кој произлегува од обврската на потпишувањето на Спогодбата за стабилизација и асоцијација меѓу Европската заедница, нејзините членки и Република Македонија", истакна Сали Рамадани, државен секретар во МВР.

Според него, од самиот чин на потпишувањето на Спогодбата се создале услови обврската да се реализира

и таа да придонесува за нашето приближување кон ЕУ.

"Од сложениот и обемен процес на европската интеграција произлегува и обврската за дефинирање на основите за изградба на современ модел на полициска организација, во која ќе бидат опфатени надлежностите на Министерството за внатрешни работи на РМ, а нивното тежиште ќе биде во согласност со новите демократски процеси во државата. За таа цел неопходно е етаблирање на нова полициска структура, нови методи на работа за сузбивање на сите нови облици на криминалот, особено на транснационалниот, како и третирањето на законскиот концепт кој ќе ги апсолвира досегашните искуства и тоа ќе претставува унапредување на сегашните решенија предвидени со Законот за внатрешни работи", изјави Рамадани.

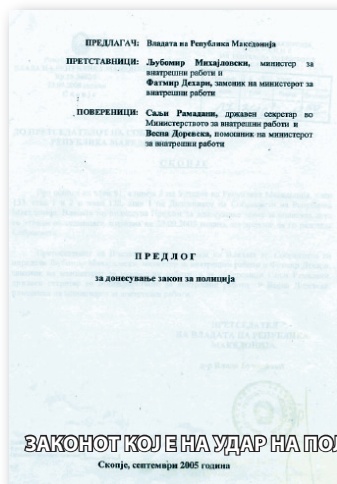
Со предлогот за донесување закон за полиција се создаваат формално-правни предуслови за етаблирање на соодветна безбедносна структура која ќе биде поставена врз демократски принципи и начела, кои во центарот на вниманието го поставуваат човекот, неговата заштита и почитувањето на основните човекови права и слободи, како и легалитет и легитимитет во поставувањето на сите државни органи, вклучувајќи ја и полицијата како една од основните системи на државата.

За таа цел земени се компаративните искуства на многу држави, кои укажуваат на добро етаблирање на полициските работи, односно нејзината надлежност, полициските овластувања итн.

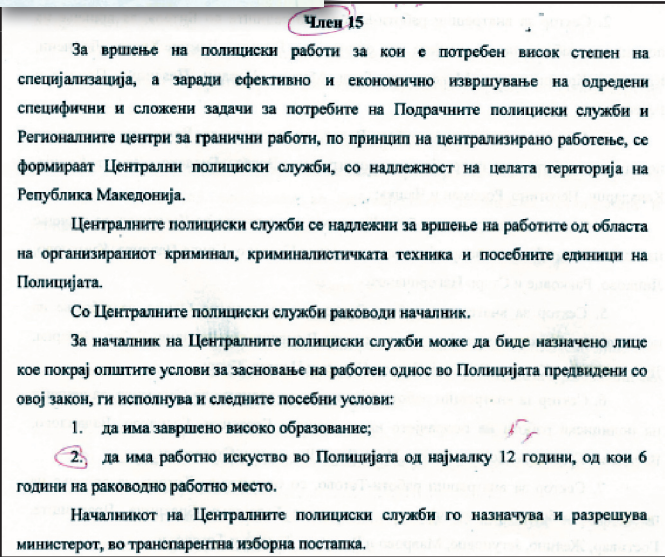
"Ние се потпиравме на искуствата на Словенија, Хрватска, Бугарија, Полска, Унгарија, Романија итн. Со ова дефинитивно се наметнува потребата од регулирање на овие прашања со посебен закон, кој ќе ги сублимира сегашните решенија, кои се во согласност со основните постулати на демократското општество, а базираани врз владеењето на правото, за-

штитата и почитувањето на човековите слободи и права", вели Рамадани.

Овој висок полициски службеник посочува дека предлогениот текст на законот бил усогласен со стратешките документи на МВР, а тоа е Ст-



ЗАКОНОТ КОЈ Е НА УДАР НА ПОЛИТИКАТА
Скопје, септември 2005 година



ратегијата за реформи во полицијата, која била усвоена од страна на Владата. Исто така, законот бил во согласност и со Акциониот план за усогласување на процесот на реформите во политичката, економската, безбедноста и друга област во земјава.

"МВР е насочено кон ефикасно полициско работење, организираност, стручност и економичност во работата. Одговорноста и мотивираниоста на вработените, планирањето и развојот, како и

едукацијата на персоналот, ќе бидат поврзани со акцентот на полициската функција во служба на сервис на јавноста", посочува Рамадани.

Помошникот на министерот за внатрешни работи, Весна Доревска, истакна дека прв пат законски се регулираат положбата и организационата поставеност на осумтте подрачни единици, односно сектори за внатрешни работи, спротивно на она што досега беше регулирано со посебни подзаконски акти во рамките на МВР.

"Во предлогот се дадени условите за избор на началниците на секторите на МВР, како и условите за избор на командири на полициските станици од општа надлежност, кои произлегуваат од согласноста и одредбите од

еден нов закон за полиција, кој на некој начин се однесува на работата на полициските службеници, а тоа, пред сè, на овластени службени лица во Министерството, односно униформираниите работници и оперативните работници, кои досега работела во делот на криминалистичката полиција. Битно е да се каже дека Законот за внатрешни работи и натаму ќе егзистира како една капа која генерално ќе ги регулира внатрешните работи во рамките на полицијата, бидејќи согласно процесот на реформите овие организациони единици се во конкретна надлежност на министерот, а под него се и два органа во состав на МВР, Бирото за јавна безбедност и Управата за државна безбедност и контраразузнавање", истакнува Доревска.

ПРВИТЕ РЕАКЦИИ

"Имајќи ја предвид тежината на законот министерот требаше да го објасни предлогот за донесување закон за полиција, кој треба да биде за сите нас, но и да произлезе од нас", вели пратеникот Аднан Кахил, кој има неколку битни забелешки во однос на одредени членови од предложениот закон.

Според Кахил, законот треба да биде компатибилен со другите закони, посочувајќи го Законот за државни службеници каде се дадени сите називи и звања на службениците. Пратеникот уште гледа опасност во член 4, потточка 4 и 5, со кои се регулира една од областите за условите за работа на полицијата. Имено, во потточките се зборува за донесување и за спроведување планови за изградба и за користење информациски системи, односно МВР има право да донесува и да спроведува планови за изградба и за користење на радиокомуникациските и телекомуникациските системи.

"На втор поглед вие имате право да градите паралелен телекомуникациски систем. Но, дали тоа е идејата или са-

кате нас да нè прислушкувате? Има ли ова основа во Законот за прислушкување, кој ние го донесовме и затоа треба да ја примиме ваквата порака? Тоа е сериозна работа!? Ако вие имате право да правите телекомуникациски систем, комплет во МВР, тогаш немам коментар. Направете го, но за тоа треба да имате судски налог за да го изградите, тогаш тоа сè ќе биде в ред. Затоа, тоа треба да се каже децидно и да се наброи во законот", истакнува пратеникот Кахил, кој посочува на опасноста од прислукување, кое ќе најде свое покритие во овој член од законот за полиција.

Според него, постои уште поголема опасност од создавање паралелен систем, кој можеби оваа Влада нема да го злоупотреби, но некоја друга, тоа сигурно ќе го стори и за тоа нема да сноси никакви законски последици.

Во член 9 од предлогот за донесување закон за полиција се истакнува дека министерот за внатрешни работи најмалку еднаш годишно до Владата на РМ доставува писмен извештај за извршените полициски работи.

Министерот доставува писмен извештај за извршените полициски работи и до Собранието на РМ и до работните тела на Собранието, но на нивно барање, се вели во предлогот.

Во врска со овој член од предлогот, координаторот на пратеничката група на ДУИ, Рафиз Алити, посочува дека бидејќи министерот е дел од владата, и тој неа ја информира за случувањата во МВР, не е доволно само еднаш да се доставува извештај до Собранието, односно до неговите тела каде што ќе се расправа по истиот.

"Мислам дека доколку извештајот од МВР не се прифати од страна на Собранието или на работните тела, тој треба во рок од 30 дена да се врати во Министерството и повторно да се разгледува новиот извештај", вели Алити.

Тој има забелешки и на член 15, но за да ја сфатиме

неговата интенција треба да го елаборираме член 14 од понудениот текст на законот за полиција, кој се однесува на организацијата на полицијата, односно на полициските работи во Министерството, кое ги врши Бирото за јавна безбедност.

Во надлежност на Бирото се: стратешкото планирање, следење и анализирање на

бришење податоци од делокругот на работата на полицијата, учество во вршењето одредени сложени работи од делокругот на работа на организационите единици на полицијата, предлагање стандарди за опрема и материјално-технички средства за организационите единици на полицијата, грижа за подготовка на полицијата за деј-

ните полициски служби може да биде назначено лице кое покрај општите услови за засновање работен однос во полицијата предвидени со овој закон, треба да ги исполнува и следниве посебни услови: да има завршено високо образование; да има работно искуство во полицијата од најмалку 12 години, од кои 6 години да бил на раководно место.

Токму на овој втор став од член 15, Алити од ДУИ, бара лицето да има најмалку 5 години работно искуство и 3 години поминати на раководна функција. Што сака со тоа да постигне? Да се избегнат стандардизирани правила и меѓународните критериуми и да се наметне политиката како фактор и елемент за контрола во полициската работа. Токму тука се разминуваат "соништата на министерот за внатрешни работи, Љубомир Михајловски-Џанго", кој се обидува да ги професионализира структурите на полицијата и истовремено да ја одбегне политичката стапица која ја наметнува партијата на Ахмети. Неговите сили тука не застануваат во "освојувањето на полицискиот простор", и во член 19 за условите за избор на началник на сектор за внатрешни работи се бара намалување на работното искуство од 15 на 5 години додека, пак, за раководната функција се бара драстично намалување на временската димензија, од 4 на 2 години. Таквите силни интервенции проверуваат и во член 21, потоа во член 23 итн. Ова се првите реакции на албанскиот фактор по повод обелоденувањето на предлогот за донесување на законот за полиција. Како понатаму ќе се одвиваат работите? Според стартот, можни се сите комбинации, дури и неверојатен притисок врз министерот, кој досега им одолеваше на нападите и на барањата на владејачкиот партнер ДУИ. Но, како ќе одговори сега кога има можност да ја истурка варијантата за професионализам и стручност?



ЏАНГО САКА РЕФОРМИ АМА НЕ МОЖЕ САМ ТОА ДА ГО НАПРАВИ

Пратеникот Рафиз Алити, алијас командант М'суси од село Радуша, Скопско, најмногу реагира околу потточката 2 од член 15, кој се однесува на условите за назначување началник на централните полициски служби.

За началник на централните полициски служби може да биде назначено лице кое покрај општите услови за засновање работен однос во полицијата предвидени со овој закон, треба да ги исполнува и следниве посебни услови: да има завршено високо образование; да има работно искуство во полицијата од најмалку 12 години, од кои 6 години да бил на раководно место.

Токму за овој втор став од член 15, Алити од ДУИ бара лицето да има најмалку 5 години работно искуство и 3 години поминати на раководна функција. Што сака со тоа да постигне? Да се избегнат стандардизирани правила и меѓународни критериуми и да се наметне политиката како фактор и елемент за контрола во полициската работа.

безбедносната состојба и појавите, кои предизвикуваат настанување и развој на криминалитетот и настани, кои ја доведуваат во опасност јавната безбедност; усогласувањето, насочувањето, генерален и експертски надзор и контрола над работата на организационите единици на полицијата; собирање, обрботување, анализа, користење, евалуација, чување и

ствување и работа во услови на сложена безбедносна состојба и други работи утврдени со закон.

Пратеникот Рафиз Алити, алијас командант М'суси од село Радуша, Скопско, најмногу реагира околу потточката 2 од член 15, кој се однесува на условите за назначување началник на централните полициски служби.

За началник на централ-